

1926-1929

לאחר חג השבועות מספר הילדים במעון גדל. מעתה סדר היום כלל לא רק הליכות יומיות - עדיין היה קריר מידי לרחצה בים - אך התחילו לארגן טיולים גדולים יותר, ובין השאר גם שיט בים. דייגי וויק ניצלו את סירותיהם לא רק לדייג. בעונת הקיץ השיטו גם תיירים. היו אלה ספינות מפרשים יפות וחזקות, באורך של 20-25 מ' ובעלות מנוע חזק נוסף למפרשים, בהחלט בטוחים אפילו בים גלי או גבה-גלי. אפשר היה לשוט סתם לשעה-שעתיים בים, בין האיים הקטנים, או לערוך טיולים להליגן של הסביבה, או לאי השכן אמרום, או אפילו לאי זילט (Sylt) ולמקום המרגוע היוקרתי (כבר אז) ווסטרלנד. (בימינו, בגרמניה של השפע והנס הכלכלי, וסטרלנד-זילט מפורסמת בחוף הנוודיסטים רחב הידיים, שני בגודלו רק לסט. טרופז. מידע זה אני שואב כמובן מהעיתונות המצוירת הגרמנית; בזכרוני, הימים בהם אפשר היה להלך בבגד ים בחוף הרחצה, שלא לדבר על עירום, לא היו רבים. אבל מי יודע? אולי חלה באמת התחממות בקטע זה של כדור הארץ, ולו רק בלב הנוכחים שם).

בשנים הבאות לקחנו חלק גם בטיולים רחוקים יותר, כמו למשל להלגולנד (Heligoland) המפורסם, שאז עוד לא היה יותר מסתם אתר תיירות בים הצפוני, שש שעות מהמבורג. לפי שעה הסתפקנו בספינות המפרשים הנאות והמבחנים בעמידה מפני מחלת הים. היו מעטים שהיו חסונים נגד מחלה זו; עבדכם הנאמן נמנה עם המיעוט הזה, דבר שלעצמו תמוה לאור העובדה, שלא הייתי מסוגל לנסוע ברכבת אפילו עד ברלין מבלי לקבל בחילה, ואף בארץ לא יכולתי לנסוע באוטובוס למרחקים בלי טרוואמין. אבל בפני מחלת הים הייתי חסון ואף בספינת המעפילים נמיתי על תריסר הבריאים מבין 500 הנוסעים, כאשר הים התיכון טלטל אותנו אחרי שעברנו את מיצר גיברלטר.

שייט במפרשים מלאים וברוח ערה זאת חוויה. בהפלגות רחוקות יותר עם יעקב, בעל ספינת המפרשים Forelle, הגענו לעתים להליג לנגס Langeness, כ-10 ק"מ מפור, או לאמרום השכן, וגם זכינו לשיט באור הירח, כשהים חלק כראי ונצנוצי אור הירח והכוכבים משתקפים ומהבהבים במים. השקט עוטף הכל ורק חריקת המפרשים ושכשוך המים בספינה נשמעים לפעמים. הייתה נחוצה מידה גדושה של אומץ לב ובטחון עצמי מצד המטפלות כדי לרכז ולרסן חבורה של 15-20 ילדים בגיל מעורב, לא רק בזמן השיט, אלא בטיולים בכלל וברחצה בים. אבל עד כמה שאני זוכר, גם בשנים לאחר מכן, לא קרתה תאונה, או פגיעה בילד, כתוצאה מאי השגחה או אי זהירות, במעונות הילדים בוויק. איש לא חשב אז על ביטוח ואיני מאמין שהספן היה מבוטח.

טיולים נערכו לא רק בדרך הים. האי וויק היה אי גדול ובו כ-10 כפרים קטנים בדומה לקוטגיים האנגלים מהמאה ה-18: בתים נמוכים, כאילו מתכופפים תחת הרוח, מכוסים קש, מגורים, אורווה ורפת תחת גג אחד. כמה משקים מנה כל כפר איני זוכר; המשקים היו במרחק גדול אחד מהשני, כי כל משק ריכז את כל חלקות האדמה שלו סביבו. המגורים עצמם הבריכו מניקיון, רצפות העץ הלבנות היו מכוסות בחול לבן. כלי הנחושת והפליז המבריקים תלויים מעל הכיריים הפתוחים. והרי פריזלנד היא בעצם כבר הולנד, ובהולנד הכל מבריק. תושבי הכפרים היו רגילים לתיירות בעונת הקיץ והנשים והבנות היו מוכנות בכל עת להצטלם בתלבושותיהן ותכשיטיהן המקומיים. הם הציעו למכירה מיני מזכרות, הן עבודות צורפות והן גלויות וצלחות קיר עם מימרות וחרוזים עממיים. אחד החרוזים היפים ביותר הופיע על גלויה ונשמר בזיכרוני עד היום. בתרגום חופשי הוא הולך בערך כך:

Ein Seehund liegt am Meeresstrand כלב הים בחוף רובץ,
Waescht seine Schnauz im Duenensand. את חותמו בחול רוחץ.
Oh moege doch Dein Herz so rein טהר, האל, את לב אדם
Wie dieses Seehunds Schnauze sein! כחותמו של כלב ים!

מהילדים הרבים שחלפו והתחלפו במשך הקיץ אני זוכר אחדים. היו אלה מבוגרים מאיתנו בשנתיים-שלוש, יהודים. הייתה נערה בת 12 מברלין, מבוגרת ומפותחת לגילה, בת הכרך הגדול ומעורה כבר בענייני החיים. היא עזרה לנו בצרפתית ודברה, לפי המושגים שלנו, צרפתית שוטפת. שמה היה אדית מרכוס. וכן שני בנים, בני דודים, בני 13, מאוד בטוחים בעצמם. אחד מהם, ששם משפחתו יוסף, היה שמנמן, ובהתנהגות פלגמאט. כינוהו בשם Sanitaetsrat, "רופא בכיר", בשל הופעתו השחצנית ואהבתו לנסויים "רפואים" אצל ילדים אחרים. השני, היינץ כהן,